

HYPO ALPE ADRIA
S VAMA. UZ VAS. ZA VAS.

JAVNA OBJAVA BONITETNIH ZAHTJEVA

**HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. ZAGREB I
PODREĐENIH DRUŠTAVA**

(konsolidirani podaci)

NA DAN 31.12.2011. GODINE

Zagreb, svibanj 2012. godine

SADRŽAJ

1 UVOD	4
1.1 <i>Obuhvat javno objavljenih informacija i izuzimanje informacija iz javnog objavljivanja</i>	4
2 Obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva	6
2.1 <i>Kvalitativne informacije</i>	6
3 Strategije i politike upravljanja rizicima	8
3.1 <i>Strategija rizika</i>	8
3.2 <i>Definicije svih rizika</i>	8
3.3 <i>Pregled osnovnih načela upravljanja rizicima</i>	9
3.4 <i>Struktura i organizacija funkcije kontrole rizika</i>	11
3.5 <i>Opseg i vrsta sustava izvještavanja o rizicima i sustava za mjerjenje rizika</i>	12
3.6 <i>Način zaštite od rizika i smanjenja rizika</i>	15
4 Jamstveni kapital	16
4.1 <i>Kvalitativne informacije</i>	16
4.2 <i>Kvantitativne informacije</i>	16
5 Kapitalni zahtjevi i procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala	18
5.1 <i>Kvalitativne informacije</i>	18
5.2 <i>Kvantitativne informacije</i>	21
6 Rizik druge ugovorne strane	22
6.1 <i>Kvalitativne informacije</i>	22
6.2 <i>Kvantitativne informacije</i>	22
7 Kreditni rizik i razrjeđivački rizik	24
7.1 <i>Kvalitativne informacije</i>	24
7.2 <i>Kvantitativne informacije</i>	25
8 Standardizirani pristup mjerenu kreditnog rizika	33
8.1 <i>Kvalitativne informacije</i>	33
8.2 <i>Kvantitativne informacije</i>	34
9 Operativni rizik	43
9.1 <i>Kvalitativne informacije</i>	43
10 Izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke	45
10.1 <i>Kvalitativne informacije</i>	45
10.2 <i>Kvantitativne informacije</i>	45
11 Izloženost kamatnom riziku u knjizi banke	47

11.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	47
11.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	48
12	Tehnike smanjenja kreditnog rizika	50
12.1	<i>Kvalitativne informacije</i>	50
12.2	<i>Kvantitativne informacije</i>	51

1 UVOD

Na temelju *Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija* (u dalnjem tekstu: *Odluka*) propisanoj od strane Hrvatske narodne banke, Grupa s nadređenom kreditnom institucijom Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb (u dalnjem tekstu: Grupa) objavljuje sljedeće informacije sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. godine za kreditnu instituciju i podređena društva. Svi podaci su iskazani u tisućama kuna, osim ako je drugačije navedeno.

1.1 OBUHVAT JAVNO OBJAVLJENIH INFORMACIJA I IZUZIMANJE INFORMACIJA IZ JAVNOG OBJAVLJIVANJA

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb, sukladno odredbama iz Glave II. *Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija*, objavljuje sljedeće informacije:

- Strategije i politike upravljanja rizicima,
- Kvalitativne informacije u vezi s obuhvatom primjene bonitetnih zahtjeva,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije u vezi s iznosom jamstvenog kapitala,
- Kvalitativne informacije u skladu s Odlukom o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala kreditne institucije i kvantitativne informacije u skladu s Odlukom o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije o izloženosti riziku druge ugovorne strane iz dijela 6.2. Glave II. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije u vezi s izloženošću kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku u skladu s Glavom II. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije vezane uz standardizirani pristup mjerena kreditnog rizika,
- Kvalitativne informacije o operativnom riziku,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije o izloženostima po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke u skladu s Glavom II. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije o izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke u skladu s Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke,
- Kvalitativne i kvantitativne informacije u vezi s primjenom tehnika smanjenja kreditnog rizika.

Sukladno stavku 4. iz članka 8. iz *Odluke*, Banka neće javno objaviti:

- Kvalitativne informacije o strategijama i politikama upravljanja rizicima (umjesto detaljnih kvalitativnih informacija Banka će objaviti osnovne kvalitativne informacije u obimu kako je propisano internom politikom Banke),

- Politike za upravljanje instrumentima osiguranja te prilagodbu izloženosti zbog rizika druge ugovorne strane,
jer se smatraju povjerljivim informacijama.

Nadalje, Banka ne izračunava iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom primjenom IRB pristupa te stoga ne objavljuje:

- informacije o specijaliziranom financiranju i korištenju jednostavnog pristupa ponderiranja za vlasnička ulaganja, te
- informacije o IRB pristupu.

Banka ne izračunava kapitalne zahtjeve za tržišne rizike primjenom internih modela te stoga ne objavljuje informacije o tome. Banka nema sekuritizacijskih transakcija i izloženosti te stoga ne objavljuje informacije o takvим izloženostima.

Ovaj dokument se objavljuje na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb.

2 OBUHVAT PRIMJENE BONITETNIH ZAHTJEVA

2.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

U skladu s člankom 127. Zakona o kreditnim institucijama, Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (dalje u tekstu: Banka) obveznica je javnog objavljivanja na konsolidiranoj osnovi. U grupu kreditnih institucija u kojoj je nadređena banka Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. na dan 31.12.2011. godine ulaze sljedeća društva:

Naziv društva	Matični broj	Udeo u vlasništvu
HYPO ALPE ADRIA INVEST d.d.	1343602	100%
HYPO ALPE ADRIA NEKRETNINE d.o.o.	1628003	100%
HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o.	1921088	100%

Tabela 1 Konsolidirana društva Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.

Opseg i način konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja su jednaki, što je prikazano u sljedećoj tablici:

Vrsta društva	Naziv društva	Konsolidacija za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi				Konsolidacija u skladu s MSFI		
		Metoda konsolidacije		Društva/nit i konsolidirana ni odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	Društva/nit i konsolidirana ni odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	Metoda konsolidacije		
		Puna	Proporcionalna			Puna	Proporcionalna	Metoda udjela
Društvo za upravljanje	HYPO ALPE ADRIA INVEST d.d.	X				X		
Društvo za pomoćne usluge	HYPO ALPE ADRIA NEKRETNINE d.o.o.	X				X		
Leasing društvo	HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o.	X				X		

Tabela 2 Razlika u opsegu i načinu konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja

Ne postoje niti su predvidiva značajna pravna ili stvarna ograničenja neodgovornog prijenosa kapitala ili izmirenja obveza između nadređenog društva i njemu podređenih društava.

Banka ne objavljuje kvantitativne informacije vezane uz obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva, jer Grupa nema podređenih društava koja su isključena iz grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj na način iz *članka 282. stavka 7. Zakona o kreditnim institucijama*, a čiji je jamstveni kapital manji od propisanog minimalnog iznosa jamstvenog kapitala.

3 STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

3.1 STRATEGIJA RIZIKA

Strategija upravljanja rizicima pruža stratešku orientaciju upravljanja rizicima za sve vrste rizika kojima se Banka izlaže ili može potencijalno izložiti u svom poslovanju te koje je Banka ocijenila kao materijalne. Strategija upravljanja rizicima je upravljački instrument najviše razine za potrebe upravljanja Bankom baziranog na rizicima te predstavlja okvir za kontrolu, praćenje i limitiranje rizika koji su svojstveni bankovnom poslovanju kao i za osiguravanje adekvatnosti internog kapitala.

Cilj Banke je adekvatno i efikasno upravljanje svim vrstama rizika, što u osnovi prepostavlja sustavno i promišljeno planiranje i upravljanje te održavanje za Banku prihvatljivog odnosa između preuzetog rizika i profitabilnosti. Cilj donošenja strategije upravljanja rizicima je uspostavljanje jedinstvenih metoda i načina rada za sve organizacijske dijelove Banke koji su ovlašteni za preuzimanje određene vrste rizika, a sve u cilju postizanja efikasnijeg i profitabilnijeg poslovanja te usklađenosti sa eksternim i internim propisima i aktima.

Definiranje željene razine preuzetih rizika osnovica je za uspostavljanje efikasnog i adekvatnog sustava upravljanja rizicima koji u konačnici podrazumijeva optimizaciju rizika i povrata. Dodatno strategija rizika služi također kao osnovica za planiranje adekvatnosti internog kapitala i kapitalnih zahtjeva koji osiguravaju sigurno i stabilno kontinuirano poslovanje Banke.

Svrha strategije rizika je definiranje okvira kojim se određuje način i razina preuzimanja rizika za svaku pojedinu vrstu rizika te u određenim aspektima i interakciju dvaju ili više rizika. Na taj način Banka pravovremeno definira i kontinuirano prati svoj profil rizičnosti.

Definirani ciljevi strategije su sljedeći:

- Strategija rizika u osnovi limitira apetit za rizikom na način da kontinuitet poslovanja je uvijek zajamčen,
- Primarni cilj strategije je očuvanje internog kapitala te sposobnost podnošenja rizika za normalni i stresni scenarij,
- Sekundarni cilj strategije je definiranje adekvatne te prihvatljive strukture rizika usklađeno s poslovnom strategijom Banke što u konačnici zahtjeva definiranje profila rizičnosti kao i određenih kriterija i pravila preuzimanja i mjerena rizika kako bi se definirani profil rizika održao.

3.2 DEFINICIJE SVIH RIZIKA

Banka je izložena raznim vrstama rizika različitih kategorija sukladno poslovnom planu i strategiji poslovanja. Rizici mogu utjecati na poslovanje Banke pojedinačno ili na skupnoj osnovi odnosno putem interakcije dvaju ili više rizika. Banka minimalno jednom godišnje analizira svi preuzete i potencijalne rizike kroz proces procjene materijalnosti rizika gdje se sagledava veličina izloženosti, učestalost, volatilnosti i razina gubitaka te procjena budućih gubitaka. Procjena materijalnosti rizika služi kao osnovica za definiranje strateških ciljeva Banke.

Banka je propisala sljedeće definicije rizika koje su u skladu s definicijama propisanim *Zakonom o kreditnim institucijama*:

Vrsta rizika	Definicija
Kreditni rizik	Rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema kreditnoj instituciji.
Tržišni rizik	Nastaje iz trgovanja ili investiranja u instrumente aktive ili pasive, a nastaje zbog promjena kamatnih stopa uključujući i rizik kreditne marže (spread), deviznih tečajeva, cijena vrijednosnica i sl.
Valutni rizik	Rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valute i/ili promjene cijene zlata.
Operativni rizik	Rizik gubitka nastalog zbog neadekvatnosti ili pogrešaka u funkcioniranju poslovnih procesa ili sistema, namjernih ili nemajnih radnji ljudi ili zbog gubitaka uzrokovanih vanjskim događajima.
Rizik koncentracije	Jest svaka pojedinačna, izravna ili neizravna, izloženost prema jednoj osobi, odnosno grupi povezanih osoba ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja kreditne institucije.
Valutno inducirani kreditni rizik (VIKR)	Rizik gubitka kojem je dodatno izložena kreditna institucija koja odobrava plasmane u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku.
Rezidualni rizik	Proizlazi iz upotrebe tehnika smanjenja rizika, a predstavlja mogući gubitak zbog nemogućnosti realizacije ugovorenog instrumenta osiguranja rizika uopće ili nemogućnosti realizacije u očekivanoj vrijednosti ili u očekivanom vremenu.
Rizik likvidnosti	Rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze o dospijeću.
Kamatni rizik	(u knjizi banke) jest rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke.
Reputacijski rizik	Rizik gubitka povjerenja u integritet kreditne institucije do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mijenja o poslovnoj praksi kreditne institucije, neovisno o tome postoji li osnova za takvo mijenjanje ili ne.
Pravni rizik	Definira se kao mogućnost nastanka gubitaka prouzročenih pravnim problemima, kao što su gubitak pravnih sporova, te propusti u pravnim i administrativnim poslovima.
Poslovni rizik	Definiran kao neočekivana promjena očekivanog neto operativnog rezultata Banke.
Strateški rizik	Definiran je kao rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju te neefikasne ili pogrešne provedbe poslovnih odluka ili implementacije novih proizvoda i usluga.
Makroekonomski rizik	Definiran je kao rizik indirektnog gubitka do kojeg dolazi zbog negativne tj. nepovoljne promjene makroekonomskih varijabli kao što su inflacija, pad GDP-a, i sl.

Tabela 3 Popis rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena

3.3 PREGLED OSNOVNIH NAČELA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Cilj Banke, između ostalog, je slijediti poslovnu strategiju te strategiju upravljanja rizicima kako bi optimizirala rizik i povrat na svoja ulaganja. Usklađivanjem rizika i povrata Banka osigurava stabilni tržišni udio i značajne poslovne rezultate.

Banka minimalno na godišnjoj razini provodi usklađivanje strategije rizika i poslovne strategije Banke. U slučaju da dođe do značajnih promjena u poslovanju ili profilu rizičnosti pristupa se usklađenju strategije rizika i poslovne strategije.

Postavljanje jasne strategije rizika, odnosno definiranje željene razine rizika i sklonosti preuzimanja rizika, omogućava jasno upravljanje rizicima Banke.

Preuzimanje rizika je, između ostalog, zasnovano na određenim načelima i smjernicama:

- Aktivno upravljanje portfeljem i/ili dijelovima portfelja odnosno određivanje razine rizika i analiza parametra koji utječu na razinu rizika,
- Optimizacija rizika i povrata,
- Uključivanje izračuna rizika u nove proizvode i/ili strateške ciljeve Banke,
- Usklađenost s regulatornim propisima i standardima,
- Razdvojenost odgovornosti u procesu upravljanja rizicima,
- Detaljna i transparentna dokumentacija.

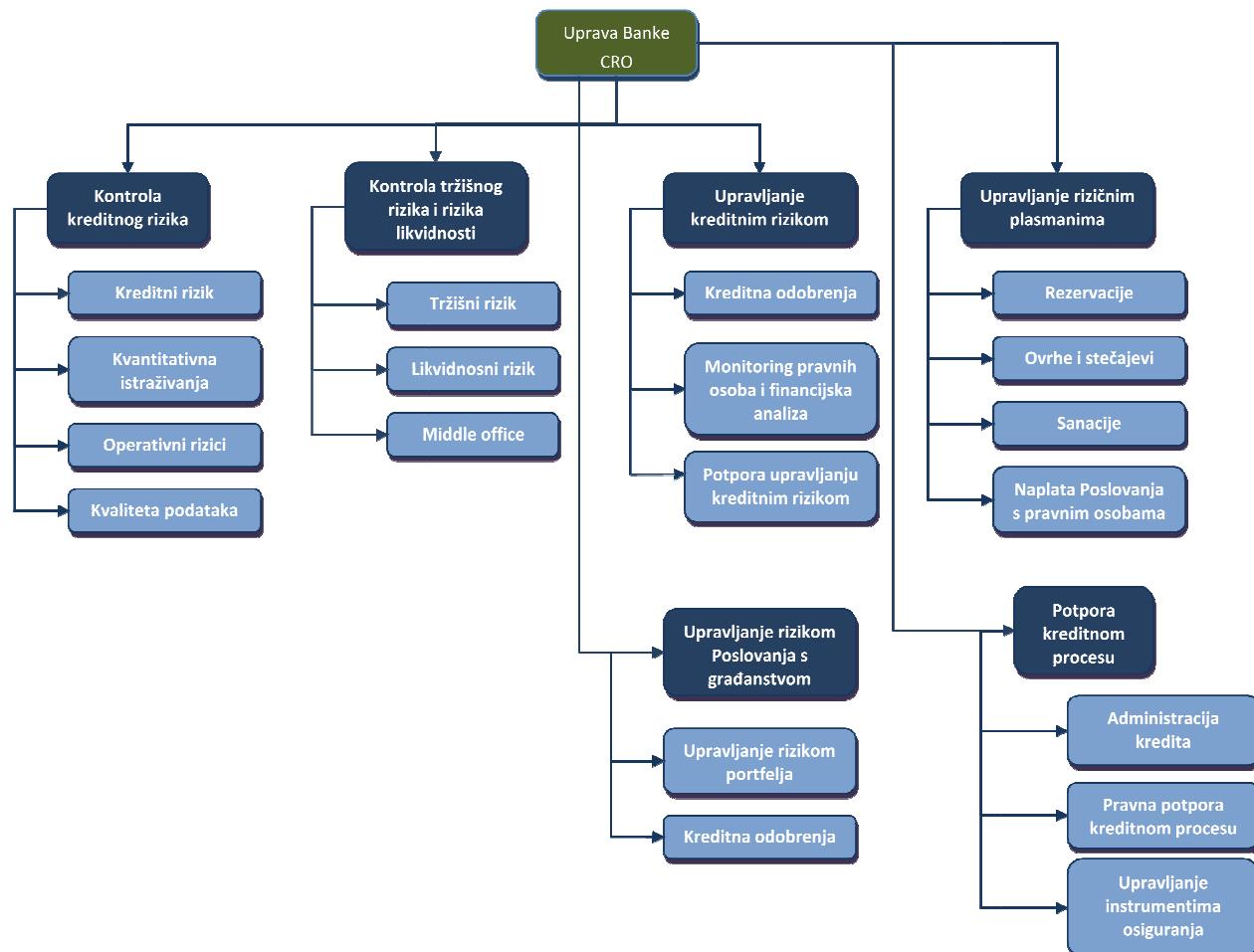
Načela politike upravljanja rizicima uključuju glavna pravila ponašanja za upravljanje rizicima unutar Banke. Ova načela čine temelje kako bi svi zaposlenici na maksimalno moguće jednak način razumjeli ciljeve upravljanja rizicima unutar organizacije Banke. Uprava je odgovorna za definiranje glavnih načela politike rizika. Banka definira **osnovna načela politike upravljanja rizicima** kako slijedi:

- **Svijest o rizicima** – poticanje korporativne kulture s ciljem uspostave svijesti o rizicima koji su svojstveni poslovanju Banke kroz transparentno objavljivanje informacija i primjenu odgovarajućih alata,
- **Preuzimanje rizika** – Banka će imati razuman stav o preuzimanju rizika i zahtijevati dosta naknadu za preuzete rizike,
- **Upravljanje rizikom** – Banka će koristiti dostupne tehnike upravljanja i kontrole rizika u skladu s materijalnim značajem pojedinih rizika sa težnjom da ih kontinuirano unapređuje,
- **Regulatorni zahtjevi** – Banka će implementirati i ispuniti sve regulatorne zahtjeve za upravljanje i kontrolu rizika,
- **Kategorizacija rizika** – Banka upravlja kreditnim, tržišnim, likvidnosnim i operativnim rizicima kao osnovnim kategorijama rizika, te je posebna pažnja usmjerena i na rizik koncentracije,
- **Dosljedan tretman** – rizici se tretiraju dosljedno ex ante i ex post izračunima,
- **Neovisna kontrola** – Banka će odvojiti poslovne aktivnosti od aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti kontrole rizika te uspostaviti odgovarajuću segregaciju ovlasti i odgovornosti,
- **Redovito pregledavanje** – Banka će redovito ažurirati sve politike rizika za koje su na bilo koji način ovisne o godišnjem planiranju i budžetiranju,
- **Novi proizvodi** - Banka će analizirati sve rizike koje novi proizvodi mogu sadržavati.

Kao dodatak generalnim načelima upravljanja rizicima, Banka također definira načela za specifične pojedinačne vrste rizika.

3.4 STRUKTURA I ORGANIZACIJA FUNKCIJE KONTROLE RIZIKA

Funkcija kontrole rizika vrši se i organizira u okviru sljedećih Sektora:

Slika 1 Organizacijska shema funkcije kontrole rizika

Sektori kontrole rizika (*Kontrola kreditnog rizika* i *Kontrola tržišnih rizika*) neovisni su o svim ostalim poslovnim procesima i aktivnostima Banke kako ne bi došlo do sukoba interesa prilikom izvršavanja odgovornosti.

Glavni ciljevi sektora kontrole rizika su sljedeći:

- kontrola izloženosti svim rizicima (na razini portfelja),
- izrada izvještaja i analiza za potrebe Uprave, Nadzornog odbora, središnje banke, HBInt Grupe i revizije o izloženosti svim materijalno značajnim rizicima (na razini portfelja),
- priprema prijedloga Upravi o mogućim postupcima za upravljanje i minimiziranje izloženosti rizicima.

Sektor *Upravljanje kreditnim rizikom* prvenstveno je odgovoran za:

- kvantitativnu i kvalitativnu analizu finansijskih pokazatelja klijenata,
- odobravanje kreditnog rizika u skladu s delegiranim ovlaštenjima,
- praćenje odobrenog kreditnog rizika i sprečavanje prelaska klijenata u NPL status¹.

Sektor *Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom* odgovoran je za:

- analizu i praćenje kvalitete portfelja Poslovanja s građanstvom,
- implementaciju centraliziranog procesa obrade i odobravanja plasmana,
- odobravanje nestandardnih kreditnih zahtjeva i/ili zahtjeva s većim iznosom/izloženošću,
- kontrolu i optimizaciju kreditnog procesa.

Sektor *Upravljanje rizičnim plasmanima* upravlja aktivom spornih potraživanja s ciljem njihovog smanjenja u bilanci banke i to na način da se postigne konsolidacija društva, osigura daljnje poslovanje i pomogne kod premošćivanja teškoća u poslovanju klijenata.

Sektor *Potpore kreditnom procesu* odgovoran je za:

- provođenje potrebnih knjiženja i postavki, osiguranje da je kreditno i dokumentarno poslovanje pojedinog klijenta ispravno postavljeno u sustavu te osiguranje pouzdanog mehanizma opominjanja,
- pravnu podršku tržišnim i sanacijskim sektorima,
- upravljanje instrumentima osiguranja.

3.5 OPSEG I VRSTA SUSTAVA IZVJEŠTAVANJA O RIZICIMA I SUSTAVA ZA MJERENJE RIZIKA

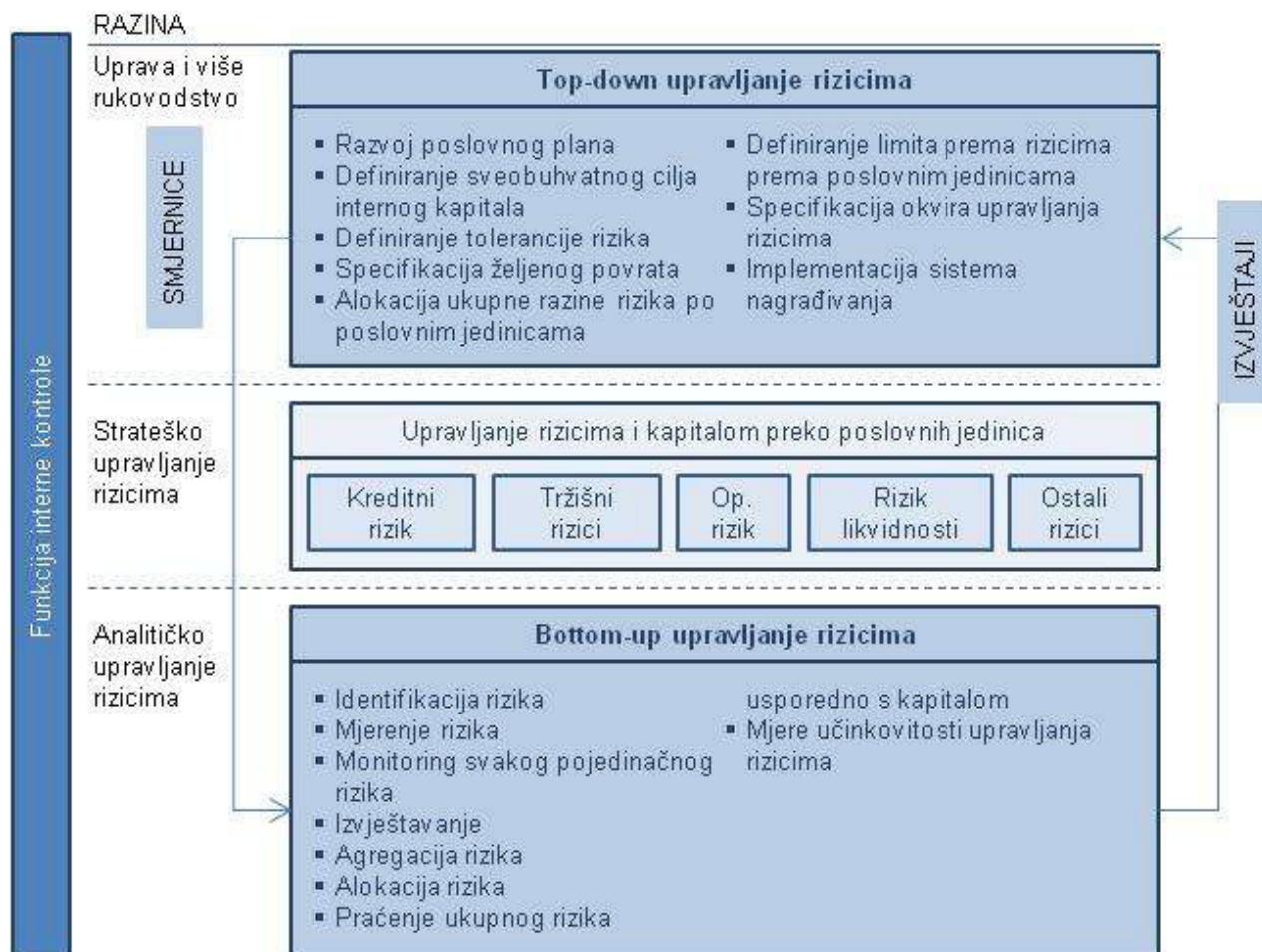
Upravljanje rizicima u Banci se definira kao cijelokupan proces koji je podržan u obliku sustavnog rješenja.

Taj sustav se bazira na četiri osnovne faze:

- Identifikaciji rizika,
- Kvantifikaciji rizika,
- Upravljanju rizicima, te
- Kontroli i izvješćivanju o rizicima.

¹ status neispunjavanja obveza

Kako bi Banka ostvarila potrebnu razinu efikasnosti investicija i rizika Uprava mora imati robusni pristup politikama i procedurama koje upravljaju poslovanjem Banke. S druge strane više rukovodstvo mora imati jasne i pravovremene informacije o riziku i povratu.

Slika 2 Okvir planiranja kapitala

TOP-DOWN UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uprava Banke definira generalni plan poslovanja propisujući sveobuhvatne ciljeve i poslovni plan.

Generalni plan poslovanja također uključuje i strategiju upravljanja rizicima, gdje se specificiraju rizici koje je Banka spremna preuzeti, na koji način će se ti preuzeti rizici mjeriti, pratiti te izvještavati. Ove smjernice komunicirane su kroz Banku kako bi se i konačni cilj ostvario.

Jedno od najvažnijih elemenata strategije upravljanja rizicima je specifikacija ukupne razine internog kapitala i bančin apetit za rizike. Apetit za rizik direktno utječe na bančinu reputaciju te rizik same institucije odnosno na eksterni rating. Nakon što je razina željenog internog kapitala definirana i ukupnih internih kapitalnih zahtjeva potrebno je odrediti način alokacije internog kapitala. Model alokacije internog kapitala direktno utječe na poslovne odluke poslovnih jedinica. Primjerice, nove investicije, a s tim i dodatni rizici, mogu se realizirati samo ako definirani limiti to

dozvoljavaju te dodatno ako nove investicije generiraju dovoljno povrata kako bi zadovoljile stopu prepona².

Strateški okvir definiran od strane Uprave podržan je analitičkim upravljanjem rizicima koji omogućavaju neophodne metodološke smjernice i podatke.

BOTTOM-UP UPRAVLJANJE RIZICIMA

Bottom-up upravljanje rizicima uključuje identifikaciju i mjerjenje rizika te njihovo praćenje i izvještavanje. To također uključuje i agregaciju pojedinačnih rizika u jednu mjeru rizika, alokacija u rizika, određivanje mjera učinkovitosti odnosa rizika i povrata i konačno praćenje cijelokupnog profila rizičnosti u odnosu na bančin kapital.

U konačnici Banka mora utvrditi kontribuciju svakog pojedinog rizika na svaku poslovnu jedinicu i na instituciju kao takvu odnosno ukupna pozicija rizika. Banka definira metode kojima će postići željenu alokaciju rizika sukladno modelu poslovanja i strukturi portfelja budući da jedna mjera ne pristaje svim strukturama portfelja.

Banka uključuje sve materijalno procijenjene rizike u proces planiranja internog kapitala. Neophodno je da kod planiranja internog kapitala su uključeni svi materijalni rizici kako bi se obuhvatio kompletan profil rizičnosti Banke i cijelokupan spektar rizika.

Procesi upravljanja rizicima postavljaju se na vrhu organizacije i ogledaju se kroz donošenje jasnih i kvantitativno orijentiranih poslovnih politika Banke. Iz tih se politika moraju identificirati ciljevi po proizvodima i poslovnim jedinicama te maksimalno prihvatljive rizičnosti. S druge pak strane, u smislu kontrole i izvještavanja (a u procesu od dna prema vrhu) razrađuje se konsolidirani sustav izvještavanja o rizicima.

U Banci se limitiraju ukupne izložene pozicije ali i izloženosti kroz eventualni utjecaj na profitabilnost poslovanja. Naime, limiti ukupne pozicije govore o maksimalnoj izloženosti pozicije. Druga vrsta limita odnosi se na one limite koji su povezani sa utjecajem na profitabilnost. Limiti proizlaze iz strategije i poslovnih ciljeva Banke. Oni moraju biti osjetljivi na promjene iz okoline, ali i na promjene u i iz poslovanja Banke. Tako, sustav limita ima smisla jedino ukoliko se promatra u vremenskom kontinuumu te ukoliko je povjesnim i stresnim testnim scenarijima koji će provjeravati realnosti pretpostavki kod formiranja tih limita.

Izvješćivanje i kontrola rizika je nezavisna funkcija koja ima zadatak osigurati apsolutnu objektivnost u procjeni rizičnih izloženosti banke. Ova se funkcija temelji na podacima iz neovisnih transakcijskih izvora. Osim toga, cilj je propisati i primjenjivati jedinstvene standarde iskazivanja pojedinih rizičnih pozicija. Kao rezultat ove funkcije nastaju različita izvješća i informacije za različite razine upravljanja (upravljačke, operativne, kontrolne, eksterne).

U svojoj osnovi izvještaji o upravljanju rizicima mogu biti interni ili eksterni. Internim izvještajima koriste se razni organizacijski dijelovi Banke (najčešće zaduženi za upravljanje tim rizikom) kao i visoki management.

Eksternim izvještajima koriste se mnogi subjekti od kojih su najvažniji: dioničari, vlasnici, regulatorna tijela, stručna javnost, itd.

² eng. hurdle rate. Označava najmanji očekivani povrat za ulazak u investiciju.

3.6 NAČIN ZAŠTITE OD RIZIKA I SMANJENJA RIZIKA

Banka koristi standardne tehnike smanjenja kreditnog rizika (instrumente osiguranja) i derivativne financijske instrumente za zaštitu od rizika. Tehnike smanjenja rizika opisane su u poglavljiju 12 ovog dokumenta.

Derivativni financijski instrumenti koje Banka koristi uključuju kamatni, intervalutni i valutni swap, te valutne termske ugovore čija se vrijednost mijenja kao rezultat promjena kamatnih stopa i tečajeva stranih valuta. Derivati mogu biti standardizirani ugovori sklopljeni na uređenim tržištima ili pojedinačno dogovoreni ugovori s drugom stranom. Swap aranžmani se koriste za zaštitu od izloženosti riziku nastalom uslijed nepovoljnog kretanja kamatnih stopa i tečajeva, te za transformaciju valutne likvidnosti.

4 JAMSTVENI KAPITAL

4.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Grupa u skladu s člankom 13. Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija u vezi s iznosom jamstvenog kapitala objavljuje sažetak glavnih karakteristika stavki koje se uključuju u izračun jamstvenoga kapitala i njihovih sastavnih dijelova.

Jamstveni kapital Grupe sastoji se od Osnovnog kapitala i Dopunskog kapitala I.

U izračun osnovnog kapitala uključene su uplaćene redovne dionice te uplaćene povlaštene dionice (osim kumulativnih povlaštenih dionica), rezerve, zadržana dobit, gubici proteklih godina te nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju.

Na kraju 2011. godine Banka je imala 1.101.441 izdanih običnih dionica i 200.749 izdanih povlaštenih dionica. Nominalna vrijednost svih 1.302.190 dionica je 4.000 kuna.

U stavku uplaćene redovne dionice u iznosu od 4.449.171 tisuća kuna uključena je i kapitalna dobit ostvarena kod emisije dionica u iznosu od 43.407 tisuća kuna.

Uplaćene povlaštene dionice (osim kumulativnih dionica) iznose 802.996 tisuća kuna. Povlaštene dionice nisu otkupive, nisu kumulativne, nose diskrecijsko pravo na cijelokupnu povlaštenu dividendu od 6% prije objave dividende na obične dionice i ne nose pravo glasa.

Rezerve i zadržana dobit iznose 111.612 tisuća kuna. Rezerve uključuju zakonske rezerve u iznosu 110.884 tisuća kuna, ostale rezerve formirane iz dobitka nakon oporezivanja u iznosu od 1.000 tisuća kuna, kapitalni dobitak ostvaren otkupom i prodajom vlastitih dionica u iznosu od 16.360 tisuća kuna te prenesenog gubitka u iznosu od 16.632 tisuće kuna.

Nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju iznosi 15.322 tisuće kuna, a sastoji se od nerealiziranog gubitka s osnove promjene fer vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju u iznosu od 14.234 tisuće kuna i nerealiziranog gubitka s osnove promjene fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju u iznosu od 1.088 tisuća kuna.

Dopunski kapital I iznosi 2.430.034 tisuće kuna, a odnosi se u cijelosti na hibridne instrumente. Hibridni instrumenti su primljeni od Hypo Alpe-Adria International AG, Klagenfurt s dospijećem do 6 godina, osim jednog ugovora zaključenog s dospijećem do 5 godina. Isplata instrumenata prije roka dospijeća nije moguća. U slučaju likvidacije, isplata ovih sredstava slijedi nakon isplate svih ostalih depozita i obveza. Hibridni instrumenti s preostalom ročnošću dužom od jedne godine se mogu koristiti, uz odobrenje Hrvatske narodne banke, kao dodatni kapital za potrebe regulatornog izračuna jamstvenog kapitala i adekvatnosti kapitala.

4.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Grupa u skladu s člankom 13. Odluke o javnoj objavi u vezi s iznosom jamstvenog kapitala objavljuje sljedeće kvantitativne informacije:

- Iznos osnovnog kapitala uz zasebno objavljivanje svih stavki koje se uključuju u osnovni kapital i stavki koje umanjuju osnovni kapital iz Poglavlja II. Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija;

- Iznos dopunskog kapitala I iz Poglavlja III. Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija;
- Iznos odbitnih stavki iz Poglavlja IV: Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija te
- Iznos jamstvenog kapitala nakon umanjenja za odbitne stavke i primjene ograničenja pri izračunu jamstvenog kapitala iz članka 25. Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija.

JAMSTVENI KAPITAL		
1.	<i>OSNOVNI KAPITAL</i>	5.348.457
1.1.	Redovne i nekumulativne povlaštene dionice	5.252.167
1.1.1.	Uplaćene redovne dionice	4.449.171
1.1.2.	Uplaćene povlaštene dionice (osim kumulativnih povlaštenih dionica)	802.996
1.2.	Rezerve i zadržana dobit	111.612
1.2.1.	Rezerve	111.884
1.2.2.	Kapitalna dobit od kupovine i prodaje vlastitih dionica	16.360
1.2.3.	(-) Gubici proteklih godina	-16.632
1.3.	(-) Nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	-15.322
2.	<i>DOPUNSKI KAPITAL I</i>	2.430.034
2.1.	Hibridni instrumenti	2.430.034
3.	<i>ODBITNE STAVKE</i>	0
4.	<i>DOPUNSKI KAPITAL II</i>	0
5.	<i>JAMSTVENI KAPITAL</i>	7.778.491

Tabela 4 Struktura jamstvenog kapitala

5 KAPITALNI ZAHTJEVI I PROCJENJIVANJE ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

5.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Kvalitativne informacije u vezi s postupkom procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala čine sažetak samog procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala.

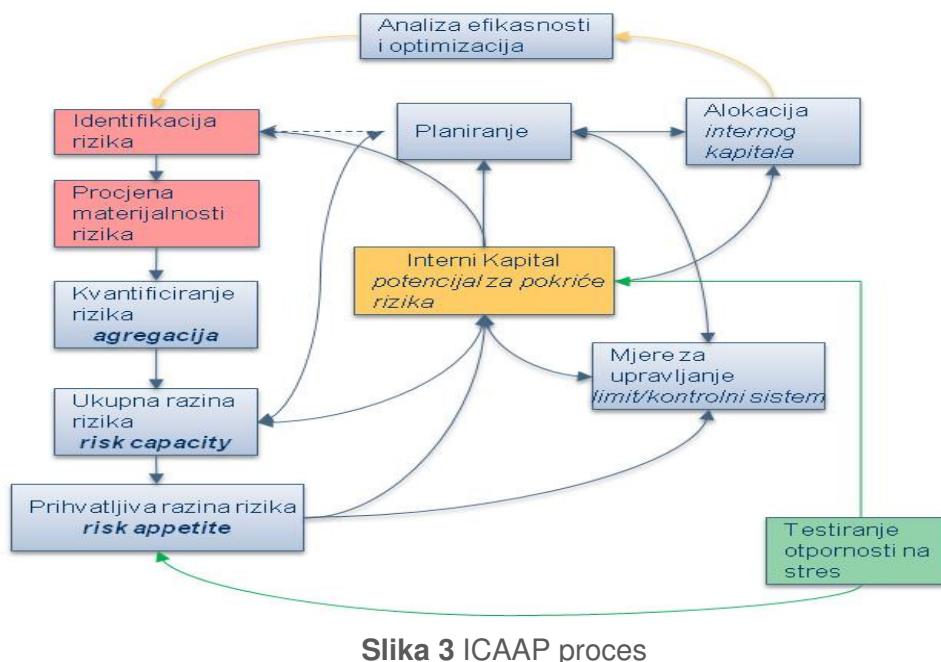
Osnovni cilj postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala je određivanje pozitivne razine kapitala koja je dovoljna za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena te su procijenjeni kao materijalni. ICAAP služi kao procjena adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke i provođenje strategije Banke primjerene za očuvanje adekvatne razine internog kapitala.

Proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) uspostavljen je i kontinuiran proces koji se izvještava na kvartalnoj osnovi. Međutim, određeni dijelovi ICAAP procesa, kao na primjer praćenje regulatorne adekvatnosti kapitala, izračun rizika koncentracije, izračun valutno induciranih kreditnih rizika itd. odrađuju se i izvještavaju na mjesecnoj osnovi.

Osnovni dijelovi ICAAP procesa Banke su sljedeći:

- 1) identifikacija i procjena materijalnosti rizika (uključujući definiranje sadašnjeg i budućeg profila rizika);
- 2) kvantifikacija rizika koja završava agregacijom rizika i izračunom ukupne razine rizika;
- 3) definiranje prihvatljive razine rizika;
- 4) definiranje i izračun internog kapitala;
- 5) stavljanje u odnos internog kapitala i ukupne razine rizika – sposobnost podnošenja rizika;
- 6) planiranje potrebnog regulatornog i internog kapitala u budućnosti;
- 7) alokacija internog kapitala za pokriće rizika;
- 8) monitoring i kontroling;
- 9) testiranje otpornosti na stres;
- 10) „Risk adjusted performance measures“.

S obzirom na to da su prethodno navedeni dijelovi ICAAP procesa međusobno izravno ili neizravno povezani i isprepleteni, njihova povezanost i međusobni utjecaj najbolje se može vidjeti na sljedećem prikazu:

Slika 3 ICAAP proces

Proces planiranja kapitala sastavni je dio cijelokupnog procesa planiranja i budžetiranja Banke te dio ICAAP procesa kojim se procjenjuju sadašnji i budući interni kapitalni zahtjevi za rizike i interni kapital.

Procesom planiranja kapitala Banka osigurava:

- da će svi planirani rizici mjereni kroz interne kapitalne zahtjevi biti pokriveni željenom planiranom razinom internog kapitala, i
- da će minimalni regulatorni kapitalni zahtjevi biti pokriveni adekvatnom razinom jamstvenog kapitala.

Na taj način Banka osigurava sigurnost, stabilnost i dugoročnost svog poslovanja, pri čemu preuzima rizike sukladno željenom profilu rizičnosti i u okviru unaprijed definirane sklonosti riziku.

Upravljanje strukturom kapitala prilagođeno je poslovnoj strategiji Banke, vrsti i razini preuzetih rizika.

Plan jamstvenog i internog kapitala zasnovan je, između ostalog, na sljedećim faktorima:

- razini rizično ponderirane aktive vezana za planirani rast bilančnih i izvanbilančnih stavaka izloženosti,
- planiranim razinama kapitalnih zahtjeva za rizike u sklopu ICAAP procesa,
- strukturi dopunskog kapitala sukladno ugovorenim dospijećima,
- politici isplate dividende,
- održavanje adekvatnosti internog kapitala na željenoj razini.

Temeljni proces postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala je proces procjene materijalnosti rizika u Banci. Procesom se definira, određuje i mjeri razina preuzetih rizika te se uspostavljaju smjernice i procesi kako bi se na što adekvatniji način uspostavilo upravljanje istim. Procjena materijalnosti rizika odnosi se na sve rizike koji nastaju kao rezultat bančinog poslovanja te preuzimanja rizika iz raznih poslovnih događaja i u konačnici predstavljaju (potencijalnu) izloženost Banke. Preuzeti rizici dijele se na materijalne i nematerijalne tj. značajne ili ne značajne.

Banka upravlja rizicima na način da ih identificira, kvantificira, upravlja njima, te kontrolira i izvještava o njima na način definiran internim politikama i procedurama koje određuju upravljanje pojedinom vrstom rizika. Banka kontinuirano procjenjuje profil rizičnosti i redovito revidira postupak procjene adekvatnosti internog kapitala kontinuirano razvijajući metodologije izračuna kapitalnih zahtjeva za sve vrste rizika sa svrhom što efikasnijeg upravljanja rizicima na razini Banke.

5.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kvantitativne informacije o iznosima kapitalnih zahtjeva prikazane su u sljedećoj tablici:

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	34.019
2. Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	17.327
3. Izloženosti prema javnim državnim tijelima	24.103
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
6. Izloženosti prema institucijama	43.754
7. Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.816.910
8. Izloženosti prema stanovništvu	1.233.557
9. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0
10. Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	627
11. Ostale izloženosti	203.815
I. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa	3.374.114
od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja	504.546
od čega: rizik druge ugovorene strane	6.884
II. Ukupni kapitalni zahtjevi za rizik namire/isporuke	0
Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
1. Kapitalni zahtjevi za pozicijski rizik	4.938
Kapitalni zahtjev za specifični pozicijski rizik dužničkih instrumenata	616
Kapitalni zahtjev za opći pozicijski rizik dužničkih instrumenata	4.315
Kapitalni zahtjev za rizik ulaganja u vlasničke vrijednosne papire	7
3. Kapitalni zahtjev za valutni rizik	36.709
4. Kapitalni zahtjev za robni rizik	0
5. Kapitalni zahtjevi za prekoračenje dopuštenih izloženosti	0
III. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	41.647
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:	
1. jednostavnog pristupa	
2. standardiziranog pristupa	293.224
3. naprednog pristupa	
IV. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	293.224
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (I. + II. + III. + IV.)	3.708.985

Tabela 5 Kapitalni zahtjevi

6 RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

6.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Metodologija korištena za interno raspoređivanje kapitala za pokriće rizika druge ugovorne strane istovrsna je metodologiji koja se koristi za izračun adekvatnosti kapitala sukladno Odluci HNB-a o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija (u nastavku: *OAJKKI*).

Za Repo i Reverse repo ugovore, rizik druge ugovorne strane izračunava se standardiziranim pristupom uz primjenu složene metode izračuna finansijskoga kolateralna. Za derivatne instrumente, rizik druge ugovorne strane izračunava se po metodi tržišne vrijednosti.

Dodjeljivanje kreditnih limita izloženostima riziku druge ugovorne strane razmatra se za svaki kreditni prijedlog zasebno u slučaju kada su klijenti fizičke ili pravne osobe. Dodjeljivanje limita izloženostima riziku druge ugovorne strane za finansijske institucije provodi se jednom godišnje u suglasnosti s HBInt Grupom.

6.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Što se tiče bruto pozitivne fer vrijednosti ugovora, pozitivnih učinaka netiranja, netirane tekuće izloženosti, iznosa instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih finansijskih instrumenata, podaci su kako slijedi:

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora	Pozitivni učinci netiranja	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane	Iznosi instrumenata osiguranja	Neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih finansijskih instrumenata
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Ugovori koji se odnose na kamatnu stopu	0	0	0	0	0
Ugovori koji se odnose na valute i zlato	1.233	0	79.031	0	79.031
Ugovori koji se odnose na vlasničke instrumente	0	0	0	0	0
Ugovori koji se odnose na robu	0	0	0	0	0
Kreditne izvedenice	0	0	0	0	0
Ostali ugovori	0	0	0	0	0
UKUPNO	1.233	0	79.031	0	79.031

Tabela 6 Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora, pozitivni učinci netiranja, netirana tekuća izloženost, iznosi instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih finansijskih instrumenata

Osim toga izloženost riziku druge ugovorne strane postoji i u repo te reverse repo ugovorima:

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto izloženost ugovora	USKLAĐENJE IZLOŽENOSTI KOREKTIVNIM FAKTOROM (EVA-E)	FINANCIJSKI KOLATERAL - PRILAGOĐENA VRIJEDNOST (Cvam)	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Repo i reverse repo ugovori	2.759.198	36.828	2.692.176	113.224
UKUPNO	2.759.198	36.828	2.692.176	113.224

Tabela 7 Izloženost riziku druge ugovorne strane za repo i reverse repo ugovore

Konačno, podaci o izloženostima riziku druge ugovorne strane prema primjenjenim metodama su kako slijedi:

Primijenjene metode	Izloženosti riziku druge ugovorne strane
	u tisućama HRK
Metoda originalne izloženosti	
Metoda tržišne vrijednosti	79.031
Standardizirana metoda	113.224
Interni model	

Tabela 8 Iznosi izloženosti riziku druge ugovorne strane prema primjenjenim metodama

7 KREDITNI RIZIK I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK

7.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Kreditni rizik predstavlja rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema kreditnoj instituciji.

Preuzimanje kreditnog rizika je jedna od osnovnih izvedenica bančinog poslovanja s obzirom da je Bančino poslovanje zasnovano na komercijalnom bankarstvu, te izloženost iz koje proizlazi i preuzimanje kreditnog rizika proizlazi upravo iz obavljanja osnovne djelatnosti Banke kao sastavnog dijela poslovanja. Organizacijski ustroj upravljanja kreditnim rizikom je ustrojen na način da se kreditnim rizikom upravlja od samog trenutka nastajanja izloženosti kreditnom riziku – poslovanja s klijentima, dalnjeg praćenja, administriranja i mjerena izloženosti kreditnom riziku te same procjene kreditnog rizika kroz odjelu Kontrolu rizika, Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom, Upravljanje kreditnim rizikom, Upravljanje rizičnim plasmanima i Potpora kreditnom procesu.

Banka je svojim internim aktima propisala opseg i način obavljanja kontrole kreditnog rizika te obujam i učestalost internog izvješćivanja. Također, osigurana je i pravodobna i djelotvorna analiza i praćenje kreditnog rizika te pravodobno izvješćivanje relevantnih razina rukovodstva o analizi strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja koji su uspostavljeni na način da osiguravaju pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika.

Od kvalitativnih informacija o kreditnom i razrjeđivačkom riziku, prije svega valja naglasiti da Banka definira dospjela nenaplaćena potraživanja sukladno definiciji HNB-a tj. kao sve izloženosti kod kojih je Banka utvrdila da dužnik nije ispunio svoju dospjelu obvezu u roku dužem od 90 dana i da je iznos koji se podmiruje sa zakašnjenjem materijalno značajan (tj. veći od 1.750,00 kuna).

Brojanje dana kašnjenja uvijek započinje na dan kada ukupni iznos svih dospjelih nepodmirenih obveza pojedinog dužnika (kojima je protekao ugovoren rok dospjeća) po svim ugovornim odnosima postane veći od 1.750,00 kuna.

Nadalje, pod izloženostima kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti, Banka smatra sve one izloženosti koje su prema Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija Hrvatske narodne banke te pripadajućim internim aktima Banke klasificirane u rizičnu skupinu B ili lošiju.

Što se tiče procedura i metoda ispravaka vrijednosti i rezervacija, valja istaći da ih Banka izdvaja na pojedinačnoj i grupnoj osnovi. Te se rezervacije rade sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima i zakonskoj regulativi od strane Hrvatske narodne banke (Odluka o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija).

Gubici od umanjenja vrijednosti procjenjuju se na temelju kreditne sposobnosti i rezultata poslovanja zajmoprimateљa, uzimajući u obzir vrijednost instrumenata osiguranja ili jamstvo treće strane.

Uz gore navedene gubitke za umanjenje vrijednosti imovine, Grupa dodatno priznaje i gubitke od umanjenja u računu dobiti i gubitka na bilančne i izvanbilančne stavke koje nisu umanjene po

prethodno navedenim osnovama, u rasponu od 0,85 do 1,20%, u skladu s računovodstvenim zahtjevima Hrvatske narodne banke ("HNB").

7.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Sljedeća tabela prikazuje ukupan iznos izloženosti, nakon uzimanja u obzir ugovora o netiranju i ne uključujući učinak tehnika smanjenja kreditnog rizika na iznos izloženosti te prosječan iznos izloženosti tijekom izvještajnog razdoblja razvrstani prema različitim kategorijama izloženosti:

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostale bilančne izloženosti		Klasične izvanbilančne stavke		Transakcije povezane s vrijednosnim papirima i transakcije s dugim rokom namire		Izvedeni finansijski instrumenti	
	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	10.540	10.442	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	251	335	86	75	0	0	0	0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	1.269	1.069	360	346	161	80	0	0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	1.503	1.510	17	16	2.476	2.626	76	95
Izloženosti prema trgovačkim društvima	15.542	15.321	3.122	3.104	123	118	3	2
Izloženosti prema stanovništvu	13.478	13.558	697	686	0	0	0	0
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	5	10	0	0	0	0	0	0
Ostale izloženosti	2.707	2.670	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	45.295	44.916	4.282	4.227	2.759	2.824	79	98

Tabela 9 Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

Tabela u nastavku prikazuje geografsku podjelu izloženosti razvrstanih u značajna područja s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti. Pri tome su geografska područja definirana sukladno regionalnom konceptu i organizaciji poslovanja Banke.

Značajna geografska područja	Bilančne stavke	Klasične izvanbilančne stavke	UKUPNA IZLOŽENOST
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Središnja Hrvatska	2.844	332	3.176
Dalmacija	4.843	469	5.312
Istra	4.014	632	4.646
Slavonija	8.153	1.219	9.372
Zagreb	28.279	1.631	29.910
UKUPNO	48.133	4.282	52.415

Tabela 10 Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti

U sljedećoj tabeli prikazana je podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili vrsti druge ugovorne strane, razvrstanih prema kategorijama izloženosti:

Glavne vrste djelatnosti	Bilančne stavke	Klasične izvanbilančne stavke	UKUPNA IZLOŽENOST
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza	401	100	501
Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	804	21	825
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	3.769	32	3.801
Gradnja građevina niskogradnje	835	746	1.581
Gradnja zgrada	1.644	516	2.160
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3.887	86	3.973
Poslovanje nekretninama	786	39	825
Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	809	192	1.001
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	598	18	616
Smještaj	1.203	102	1.304
Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	1.223	221	1.444
Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	2.096	445	2.541
Ostale djelatnosti ³	30.078	1.765	31.843
UKUPNO	48.133	4.282	52.415

Tabela 11 Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili druge ugovorne strane razvrstanih prema kategorijama izloženosti

³ Od ukupne izloženosti ostalih djelatnosti 13.050 mio kn odnosi se na izloženost prema fizičkim osobama, a 4.590 mio kn na izloženost prema HNB-u

Prikaz svih izloženosti prema preostalom dospijeću, razvrstanih prema kategorijama izloženosti prikazan je u sljedećoj tabeli:

Preostalo dospijeće	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostale bilančne izloženosti	Klasične izvanbilančne stavke	Transakcije povezane s vrijednosnim papirima i transakcije s dugim rokom namire	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	10.540	0	0	0
do 90 dana	5.923	0	0	0
od 91 do 180 dana	1.759	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	860	0	0	0
> 1 godine	1.991	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	7	0	0	0
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	251	86	0	0
do 90 dana	30	46	0	0
od 91 do 180 dana	8	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	14	37	0	0
> 1 godine	198	3	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	1.269	360	161	0
do 90 dana	220	189	161	0
od 91 do 180 dana	18	6	0	0
od 181 dana do 1 godine	9	1	0	0
> 1 godine	1.021	165	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama	0	0	0	0
do 90 dana	0	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	1.503	17	2.476	76
do 90 dana	663	4	2.476	12
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	12	0	8
> 1 godine	824	2	0	57
izloženosti bez definiranog dospijeća	17	0	0	0

Preostalo dospijeće	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostale bilančne izloženosti	Klasične izvanbilančne stavke	Transakcije povezane s vrijednosnim papirima i transakcije s dugim rokom namire	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Izloženosti prema trgovačkim društvima	15.542	3.122	123	3
do 90 dana	6.504	707	123	0
od 91 do 180 dana	1.179	465	0	0
od 181 dana do 1 godine	1.226	514	0	0
> 1 godine	6.604	1.436	0	3
izloženosti bez definiranog dospijeća	30	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	13.478	697	0	0
do 90 dana	1.795	198	0	0
od 91 do 180 dana	325	192	0	0
od 181 dana do 1 godine	622	105	0	0
> 1 godine	10.712	202	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	25	0	0	0
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0
do 90 dana	0	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	5	0	0	0
do 90 dana	0	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	5	0	0	0
Ostale izloženosti	2.707	0	0	0
do 90 dana	105	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	2.602	0	0	0
UKUPNO	45.295	4.282	2.759	79

Tabela 12 Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

U sljedećoj tabeli za sve vrste djelatnosti koje je Banka odredila da su materijalno značajne prikazane su izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti:

Glavne vrste djelatnosti	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Arhitektonске djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza	307	77	14	0	211	65	2	1
Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	219	70	8	0	146	0	0	0
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	4	2	0	0	4	0	0	0
Gradnja građevina niskogradnje	102	38	11	0	65	4	1	1
Gradnja zgrada	911	272	75	0	613	48	6	5
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	53	22	13	0	11	0	0	0
Poslovanje nekretninama	102	21	6	0	56	8	0	0
Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	18	7	0	0	18	0	0	0
Proizvodnja prehrabnenih proizvoda	215	54	23	0	170	8	0	0
Smještaj	652	201	60	16	613	0	0	0
Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	594	172	24	0	391	0	0	0
Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	896	288	52	0	672	94	1	-2
Ostale djelatnosti	3.685	1.387	191	33	2.501	47	13	0
UKUPNO	7.757	2.612	477	50	5.472	275	24	6

Tabela 13 Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u isprvcima vrijednosti po djelatnostima

Pojedina vrsta djelatnosti je materijalno značajna ukoliko njena izloženost predstavlja više od 1% ukupne izloženosti.

U sljedećoj tabeli prikazane su izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima:

Značajna geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od uklanjanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Središnja Hrvatska	533	163	21	0	365	34	1	0
Dalmacija	743	232	59	0	496	26	1	-3
Istra	1.184	334	66	6	928	60	2	1
Slavonija	2.095	734	89	18	1.447	88	1	0
Zagreb	3.202	1.149	242	25	2.236	67	19	8
UKUPNO	7.757	2.612	477	50	5.472	275	24	6

Tabela 14 Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

Finalno u ovom poglavlju prikazujemo promjene u isprvcima vrijednosti i rezerviranjima za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti:

Promjene u isprvcima vrijednosti i rezerviranjima	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala usklađenja (u neto iznosu)	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja	Prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Završno stanje
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana	2.146	1.190	39	-713	-50	0	2.612
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	18	22	0	-16	0	0	24
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	266	10	1	0	0	0	277
Rezerviranja za izvanbilančne obveze skupine A na skupnoj osnovi	38	0	0	-2	0	0	36

Tabela 15 Promjene u isprvcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti

8 STANDARDIZIRANI PRISTUP MJERENJU KREDITNOG RIZIKA

8.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom primjenom standardiziranog pristupa.

Banka za izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom primjenjuje kreditne rejtinge i stupnjeve kreditne kvalitete dodijeljene od VIPKR koje je priznala Hrvatska narodna banka i koji su objavljeni u popisu priznatih VIPKR objavljenih na stranicama Hrvatske narodne banke, a to su rejtingi od rejting agencija Moody's i Fitch.

Ako postoji kreditni rejting dodijeljen od strane priznate VIPKR, a koji se odnosi na određeno specifično izdanje koje predstavlja izloženost, Banka primjenjuje ponder rizika koji se temelji na kreditnom rejtingu tog izdanja.

Ako izdavatelj (dužnik) ima poseban kreditni rejting za specifično izdanje, a kojem je pridružen ponder rizika koji je povoljniji od pondera rizika koji se primjenjuje na potraživanja bez kreditnog rejtinga, te ako potraživanje nije ulaganje u to specifično izdanje, Banka će na svoje potraživanje bez kreditnog rejtinga primijeniti povoljniji ponder rizika samo ako je to potraživanje u istom rangu ili s pravom prvenstva u redoslijedu naplate u odnosu na specifično izdanje s kreditnim rejtingom.

Ako nisu ispunjeni navedeni uvjeti, Banka će na ostala potraživanja istog izdavatelja (dužnika) bez dodijelenog kreditnog rejtinga primijeniti ponder rizika koji je dodijeljen potraživanjima bez kreditnog rejtinga.

Banka ne može kreditne rejtinge koji su dodijeljeni pojedinim izdavateljima (dužnicima) unutar grupe povezanih osoba koristiti za ponderirane izloženosti ostalih osoba unutar iste grupe povezanih osoba.

Za kratkoročne izloženosti prema institucijama čiji je preostali rok dospijeća tri mjeseca ili kraći, a za koje ne postoji kratkoročni kreditni rejting izdanja za iste izloženosti, Banka primjenjuje opći tretman i to:

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

Tabela 16 Stupanj kreditne kvalitete i ponder rizika

Kratkoročnim izloženostima prema institucijama koje imaju kratkoročne kreditne rejtinge izdanja dodijeljen od odabrane VIPKR Banka dodjeljuje ponder rizika u skladu s kreditnim rejtingom koji je raspoređen u određeni stupanj kreditne kvalitete i to:

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	50%	100%	150%	150%	150%

Tabela 17 Stupanj kreditne kvalitete i ponder rizika

Ukoliko je ponder rizika za navedene izloženosti povoljniji ili jednak ponderu rizika koji bi bio određen kreditnim rejtingima sukladno općem tretmanu, Banka će dodijeliti povoljniji kreditni rejting, a za ostale kratkoročne izloženosti prema institucijama dodjelit će se ponder rizika u skladu s općim tretmanom.

Banka koristi kreditni rejting odabrane priznate VIPKR za izloženosti prema bankama i državama (u obliku međubankarskih depozita i vrijednosnih papira izdanih od strane država ili banaka).

U slučaju kad postoji samo jedan kreditni rejting dodijeljen od odabrane VIPKR, Banka u skladu sa stupnjem kreditne kvalitete za utvrđivanje tog potraživanja koristi taj rejting.

Ukoliko postoje dva kreditna rejtinga dodijeljena od odabranih VIPKR, a koji se u skladu sa stupnjem kreditne kvalitete raspoređuju u različite pondere rizika, Banka koristi onaj rejting kojem je pridružen viši (nepovoljniji) ponder rizika.

Ukoliko za institucije ne postoji rejting, Banka može umjesto njega koristiti rejting države.

8.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kvantitativne informacije u vezi s pristupom mjerenu kreditnog rizika jesu informacije o iznosima izloženosti prije i nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika koji su raspoređeni u stupnjeve kreditne kvalitete propisane u dijelu 2.2 Glave II Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija kao i one izloženosti koje čine odbitnu stavku od jamstvenog kapitala u skladu s Odlukom o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija i ne uključuju se u izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom na način iz članka 12. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija. Kvantitativne informacije Grupa objavljuje po kategorijama izloženosti navedenim u članku 11. stavak 2. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija kako slijedi.

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	9.971.934	11.341.258
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	9.971.934	9.968.310
	10	0	0
	20	0	0
	35	0	0
	50	562.251	562.251
	75	0	0
	100	0	0
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	0	0
	150	1.577	1.577
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	1.097	1.097
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		10.535.763	11.905.087
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
		0	

Tabela 18 Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	10		
	20	0	0
	35	0	0
	50	283.668	216.945
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	283.668	216.945
	75	0	0
	100	33.408	33.408
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	30.428	30.428
	od čega dospjela nenačplaćena potraživanja	2.979	2.979
	150	1.673	1.673
	od čega dospjela nenačplaćena potraživanja	1.616	1.616
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		318.749	252.026
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
		0	

Tabela 19 Izloženosti prema lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	651.797	452.369
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	491.097	428.035
	10	0	0
	20	0	0
	35	0	0
	50	1.134.067	401.652
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	1.134.067	401.652
	75	0	0
	100	32	32
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	12	12
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	13	13
	150	0	0
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		1.785.896	854.053
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
		0	

Tabela 20 Izloženosti prema javnim državnim tijelima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	0	0
	10	0	0
	20	3.990.790	1.613.191
1	20		
2	20		
	35	0	0
	50	78.716	78.192
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	0	0
	75	0	0
	100	1.847	1.847
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	761	761
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	1.005	1.005
	150	692	692
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		4.072.045	1.693.922
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
		0	

Tabela 21 Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	10		
	20	0	0
	35	0	0
	50	0	0
	75	0	0
	100	14.415.844	11.776.925
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	12.252.294	9.436.006
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	2.163.550	2.152.134
	150	2.267.792	2.242.663
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	1.068.434	1.068.434
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		16.683.636	14.019.588
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
		0	

Tabela 22 Izloženosti prema trgovačkim društvima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	0	0
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	0	0
	10	0	0
	20	0	0
	35	0	0
	50	0	0
	75	12.119.495	11.258.055
	100	993.839	981.208
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	758.245	723.016
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	235.595	235.595
	150	570.124	569.931
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	137.329	137.329
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		13.683.458	12.809.194
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
		0	

Tabela 23 Izloženosti prema stanovništvu

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	0	0
	10	0	0
	20	0	0
	35	0	0
	50	0	0
	75	0	0
	100	5.227	5.227
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	5.147	5.066
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	81	81
	150	0	0
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		5.227	5.227
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
		0	

Tabela 24 Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	387.808	801.873
	10	0	0
	20	342	342
1	20	342	342
	35	0	0
	50	0	0
	75	0	0
	100	1.698.502	1.698.394
	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	1.698.478	1.698.345
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	24	24
	150	0	0
	od čega dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
	ostali ponderi rizika	0	0
UKUPNO		2.086.652	2.500.609
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	iznos u milijunima kn		
		0	

Tabela 25 Ostale izloženosti

9 OPERATIVNI RIZIK

9.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Operativni rizik je rizik gubitka nastalog zbog neadekvatnosti ili pogrešaka u funkcioniranju poslovnih procesa ili sistema, namjernih ili nemajnih radnji ljudi ili zbog gubitaka uzrokovanih vanjskim događajima.

Operativni rizik se kvantificira kroz ukupni regulatorni kapitalni zahtjev za operativne rizike primjenom standardiziranog pristupa sukladno OAJK. Kapitalni zahtjevi se prema standardiziranom pristupu izračunavaju tako da se ukupne aktivnosti Banke dijele na osam poslovnih linija te se potom neto operativni prihod svake poslovne linije množi s faktorom propisanim za svaku poslovnu liniju (propisani od strane HNB-a). Ukupni kapitalni zahtjev za banku izračunava se kao zbroj pojedinačnih kapitalnih zahtjeva za osam poslovnih linija.

Cilj upravljanja operativnim rizikom je smanjiti gubitke kroz proaktivni pristup upravljanja operativnim rizicima. Potreba za tretmanom rizika može biti identificirana kroz kvantitativnu ili kvalitativnu metodu upravljanja rizikom. Temeljem provedenih metoda procjena rizika, analize scenarija, ključnih događaja, određuje se tretman rizika: Prihvatanje rizika, Prijenos rizika, Smanjenje rizika, Izbjegavanje rizika, te se provode odgovarajuće mјere za upravljanje operativnim rizikom.

Kvantitativno mјerenje rizika (osim izračuna kapitalnog zahtjeva sukladno OAJK) obuhvaća proces identifikacije, klasifikacije, obrade i izvještavanja o gubicima prouzročenim operativnim rizikom. Svaki zaposlenik Banke mora odmah prijaviti nastali događaj nadležnoj osobi za praćenje operativnih rizika svog organizacijskog dijela. Nakon otkrivanja potencijalnog gubitka, odgovorna osoba u nadležnom organizacijskom dijelu Banke u suradnji sa decentraliziranim suradnikom za operativne rizike (DORO) vrši analizu događaja, te prijavljuje isti u sustav za evidentiranje gubitaka INFORM (*Intranet Framework for Operational Risk Management*). Ovisno o visini gubitka te učestalosti određuje se tretman rizika (prihvatanje, prijenos rizika, smanjenje, izbjegavanje), te odgovarajuće mјere koje se provode i nadziru kako bi se spriječilo ponavljanje rizičnih situacija koje bi mogle uzrokovati ozbiljne negativne posljedice.

Kvalitativno mјerenje rizika obuhvaća proces procjene operativnih rizika i kontrola (eng. *RCSA - Risks Controls and Self Assessments*), analizu scenarija, te ostale procjene rizika vezane uz uvođenje novih proizvoda / ulaska na nova tržišta te implementaciju značajnih projekata na nivou Banke.

Procjena operativnih rizika i kontrola (eng. *Risks Controls and Self Assesments*) provodi se u poslovnim odjelima u svrhu procjene mogućih gubitaka povezanih s operativnim rizikom te procjene adekvatnosti postojećih kontrola u odnosu prema izloženosti identificiranom riziku. Pomoću takvog kvalitativnog postupka Banka ocjenjuje procese i aktivnosti s obzirom na potencijalnu ranjivost.

Uprava Banke izvještava se o najvažnijim rizicima i pripadajućim kontrolama uključujući preporuke za poboljšanje kontrola te moguća poboljšanja u poslovnim procesima prema RCSA procesima. Na temelju izvještaja sastavlja se Plan aktivnosti gdje se navode najznačajniji rizici u organizacijskim jedinicama, njihov tretman (TARA - Transfer, Accept, Reduce, Avoid), opis, rok za završetak i odgovorne osobe za izvršenje planiranih aktivnosti, te najvažnije aktivnosti za poboljšanje kontrola i poslovnih procesa.

Banka provodi i analize scenarija (eng. Scenario Analysis) za procjenu događaja/gubitaka koji imaju malu učestalost, ali ukoliko se dogode mogu imati veliki utjecaj na poslovanje Banke. Analiza scenarija predstavlja moguće scenarije i ne ukazuje na stvarne gubitke već služi Banci da bi uspješnije pripremila procedure u identificiranim ključnim scenarijima.

Proces uvođenja/implementacije novih proizvoda ili modifikacija postojećih proizvoda / ulaska na nova tržišta / implementacije projekata predstavlja važan instrument za identifikaciju rizika, te proaktivni način upravljanja rizicima. Kod navedenih procesa vrši se analiza rizik, određuju se mjeri i implementiraju kontrole koje sprečavaju nastanak gubitaka.

10 IZLOŽENOSTI PO VLASNIČKIM ULAGANJIMA U KNJIZI BANKE

10.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Izloženosti po vlasničkim ulaganjima Grupe s obzirom na namjeru ulaganja dijele se na:

- izloženosti po vlasničkim ulaganjima ostvarenim radi odvijanja određenih poslovnih procesa. Takva ulaganja su: ulaganja u SWIFT, HROK, Tržište novca te SKDD,
- izloženosti po vlasničkim ulaganjima koja se drže radi daljnje prodaje.

Računovodstvene metode koje se koriste za vrednovanje vlasničkih ulaganja su metoda troška ulaganja te metoda fer vrijednosti.

10.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke prikazane su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Usporedba		
	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena
Vlasnička ulaganja u finansijske institucije	18.613	18.613	
koja ne kotiraju na burzi, u dostačno diversificiranim portfeljima	18.613	18.613	
koja kotiraju na burzi	0	0	
ostala vlasnička ulaganja	0	0	
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	4.226	4.226	
koja ne kotiraju na burzi, u dostačno diversificiranim portfeljima	3.057	3.057	
koja kotiraju na burzi	1.169	1.169	
ostala vlasnička ulaganja	0	0	

Tabela 26 Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Ukupni realizirani i nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke prikazani su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Ukupni nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Kumulativni realizirani dobici/gubici od prodaje ili prestanka držanja vlasničkih ulaganja na neki drugi način tijekom izvještajnog razdoblja	Iznos nerealiziranih gubitaka i iznos očekivanog gubitka po vlasničkim ulaganjima uključen u izračun osnovnog ili dopunskog kapitala
Vlasnička ulaganja u finansijske institucije			
koja ne kotiraju na burzi, u dostačno diversificiranim portfeljima	147 0	180	0
koja kotiraju na burzi	0	4.104	0
ostala vlasnička ulaganja	0	0	0
Vlasnička ulaganja u trgovачka društva	0	0	0
koja ne kotiraju na burzi, u dostačno diversificiranim portfeljima	-2.717	0	-2.717
koja kotiraju na burzi	-369	0	-399
ostala vlasnička ulaganja	0	0	0
UKUPNO	-2.939	4.284	-3.116

Tabela 27 Ukupni realizirani i nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke

11 IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE

11.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Rizik promjene kamatne stope odnosi se na izloženost Banke promjenama kamatnih stopa. On označava mogućnost da će promjena kamatnih stopa imati negativan utjecaj na dobit ili na kapital Banke.

Rizik promjene kamatne stope nastaje zbog:

- ročne neusklađenosti aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- terminske neusklađenosti promjene kamatnih stopa aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- razlike u vrstama i visinama kamatnih stopa na strani aktive i pasive te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- krivulje kamatne stope itd.

Prilikom izračuna izloženosti kamatnom riziku u Knjizi Banke, Banka za svaku važniju valutu i za ostale valute zbraja ukupne pozicije imovine i obveza te pozicije izvedenih finansijskih instrumenta (ili aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki) po svakom vremenskom razredu zasebno.

Na taj način dobije se ukupna neto pozicija po vremenskom razredu koja se množi s ponderima propisanima Odlukom HNB-a i to za svaku važniju valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Ponderi kojima množimo neto poziciju temelje se na procijenjenom kamatnom šoku od 200 baznih bodova i procijenjenom modificiranom trajanju za svaku vremensku zonu.

Dobivene ponderirane pozicije po svim vremenskim zonama zbrajaju se i tako dobivamo neto dugu ili neto kratku poziciju za svaku važniju valutu pojedinačno te za ostale valute ukupno.

Neto duge i neto kratke pozicije po svim valutama potrebno je zbrojiti te se na taj način dobije ukupna neto ponderirana pozicija Knjige Banke.

Ukupna neto ponderirana pozicija Knjige Banke izražava se u absolutnom iznosu i predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti Knjige Banke kreditne institucije koja je nastala kao rezultat primjene standardnoga kamatnog šoka tj. paralelnog pozitivnog i negativnog pomaka kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova.

Prilikom izračuna izloženosti kamatnom riziku u Knjizi Banke, Banka koristi prepostavke sukladno Odluci HNB-a:

- pozicije s fiksnom kamatnom stopom - raspored po roku dospijeća;
- pozicije s promjenjivom kamatnom stopom - raspored po roku do sljedeće promjene kamatne stope;
- pozicije kod kojih nije poznat ili se ne može sa sigurnošću utvrditi rok do dospijeća:
 - obvezna pričuva u devizama - raspored u vremensku zonu do 1 mjeseca;
 - obvezna pričuva u kunama - raspored u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci;

- a vista sredstva, tekući računi, žiroračuni (primljeni i dani) - raspored u vremensku zonu do 1 mjeseca (za sredstva sudionika novčanog tržišta) ;
- a vista sredstva, štedni depoziti, iskorišteni krediti za prekoračenja po tekućim računima i revolving krediti - raspored u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci.
- stavke koje se ne smatraju kamatno osjetljivim pozicijama su:
 - klasične izvanbilančne stavke: garancije, akreditivi, mjenična jamstva, okvirni krediti, obveze financiranja i druge klasične izvanbilančne stavke;
 - plasmani klasificirani u rizičnu skupinu C;
 - portfolio rezervacije (za A plasmane);
 - dospjele pozicije Knjige Banke.

Učestalost mjerena izloženosti kamatnom riziku u Knjizi Banke provodi se sukladno odluci HNB-a, a to je kvartalno izvještavanje nekonsolidiranih izvješća i polugodišnje izvještavanje konsolidiranih izvješća.

11.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kvantitativni podaci o izloženosti kamatnom riziku u Knjizi Banke su kako slijedi:

Promjene ekonomске vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u Knjizi Banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomске vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomске vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	u tisućama HRK	u tisućama HRK
EUR	-158.391	-
CHF	-258.377	-
HRK	-	87.923
Ostale valute (ukupno)	-4.404	-
UKUPNO	-333.249	

Tabela 28 Kamatni rizik u knjizi banke

Omjer promjene ekonomске vrijednost Knjige Banke i jamstvenoga kapitala kreditne institucije iznosi – 4,29%.

Isti ti podaci, ali na konsolidiranoj osnovi su kako slijedi:

Promjene ekonomiske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u Knjizi Banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomiske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomске vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	u tisućama HRK	u tisućama HRK
EUR	-162.743	-
CHF	-259.034	-
HRK	-	86.801
OST	-	-
Ostale valute (ukupno)	-4.404	-
UKUPNO	-339.380	

Tabela 29 Kamatni rizik u knjizi banke konsolidirano

Omjer promjene ekonomске vrijednost Knjige Banke i jamstvenoga kapitala kreditne institucije iznosi – 4,36%.

Limit omjera promjene ekonomске vrijednost Knjige Banke i jamstvenoga kapitala kreditna institucija dužna je održavati u granicama ±20% što je definirano od strane HNB-a.

12 TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

12.1 KVALITATIVNE INFORMACIJE

Prihvatljivost instrumenata osiguranja definirana je internim aktima Banke. Instrumenti osiguranja koje Banka prihvata su:

- novčani depoziti,
- vrijednosni papiri,
- garancije/jamstva,
- nekretnine.

Prihvatljivost instrumenata osiguranja u svrhu smanjenja kreditnog rizika procjenjuje se nakon utvrđivanja zadovoljenja pravnih preduvjeta i regulatornih zahtjeva. Pri procjeni prihvatljivosti provodi se vrednovanje i kategorizacija instrumenata osiguranja te njihova upotreba u smislu umanjenja rizika. Iznos i vrsta instrumenata osiguranja koje Banka traži za pojedini kreditni posao ovisi o procjeni kreditnog rizika klijenta i procjeni kreditnog rizika prisutnog u pripadajućem kreditnom poslu.

Pružatelji garancija/jamstva su klijenti dovoljne kreditne kvalitete po procjeni Banke. Osnovni pružatelj garancija je Republika Hrvatska.

Kod vrednovanja instrumenata osiguranja valja istaknuti da se:

- novčani depoziti vrednuju po knjigovodstvenoj vrijednosti;
- vrijednosni papiri vrednuju po tržišnoj cijeni;
- garancije/jamstva vrednuju po danom iznosu garancije;
- nekretnine se procjenjuju od strane neovisnog ovlaštenog procjenitelja.

Potrebno je istaknuti da se kod izračuna adekvatnosti jamstvenog kapitala Banke tijekom 2011. godine nekretnine nisu koristile kao instrument smanjenja kreditnog rizika. Međutim, iste nekretnine su se koristile u procesu formiranja ispravaka vrijednosti.

Rizik koncentracije koji proizlazi iz primijenjenih tehnika smanjenja rizika sagledava se kroz detaljno propisanu internu metodologiju mjerena i upravljanja rizikom koncentracije.

12.2 KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0	0	0
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	0	0	0	0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	149	0	648	0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	2.412	0	0	0
Izloženosti prema trgovачkim društvima	314	0	729	0
Izloženosti prema stanovništvu	232	0	3	0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0	0	0	0
Ostale izloženosti	0	0	0	0
UKUPNO	3.106	0	1.380	0

Tabela 30 Iznosi izloženosti s obzirom na primjenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika – Standardizirani pristup